

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

9. De conjugio servorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

Q. 2. *An per Lepram supervenientem vel precedentem ignoratam dissolvatur matrimonium quoad vinculum?* Neg. sive matrimonium sit jam consummatum, utpote cujus vinculum est indissolubile *Matth. 19. v. 9.* sive sit ratum tantum, quia vis ipso jure dirimendi matrimonium ratum, soli Professioni Religiosæ competit *c. 2. & 7. de convers. conjug.* Posse tamen matrimonium ratum tantum dispensativè à S. Pontifice solvi, esseque hanc causam sufficientem & justam, dispensationis obtinendæ, tenet cum aliis Sanchez.

Q. 3. *An sanus conjugii leproso teneatur reddere debitum?* Resp. I. Si judicio Medicorum lepra non sit maligna, nec contagiosa, conjux sanus tenetur tam ad cohabitandum, quàm reddendum debitum. *c. 1. & 2. h. t.* Secus est, si probabile infectionis periculum immineret, hoc enim casu ordinata charitas individui proprii incolumitatem præferre docet. *Wiestn. h. t. n. 6.* ait, illum difficilius à cohabitatione & redditione debiti absolvi, qui sciens cum infectâ matrimonium contraxit, eo quòd sibi periculum infectionis debeat imputare. Item quòd facilius absolvatur à redditione debiti, quàm ab omnimoda cohabitatione, cum ex cohabitatione sola tantum periculi incurri non soleat, quantum ex commercio carnali.

TITULUS IX.

De Conjugio Servorum.

Q. 1. *An subsistant matrimonia cum servis inita?*

Resp. I. Matrimonium cum servo improprie

priè dicto, v. g. cum adscriptio, originarie
mine proprio, etiam cum ignorantia huius
tatis, contractum valet, modò nullum aliud
pedimentum intercedat. Ratio; quia tale ma-
rimonium nullibi reperitur irritatum, & tale
mines verè sunt liberi *L. 13. C. de agric. & r. r. Lib. XI. 2.* Valet etiam matrimonium servi
priè dicti, contractum cum paris conditionis
sona, licèt dominus sit invitus. Ratio *primò*,
Ecclesia in ordine ad matrimonium confiderit
mines secundùm naturam suam, secundùm
omnes sunt æqualiter liberi. Ratio *secundò*,
decisio c. 1. h. t. tum quia matrimonium
naturali & divino concessum est hominibus
pagationem generis humani, & remedium
cupiscentiæ, quod jus Domini servis auferre
possunt. Ex qua ratione sequitur matrimonium
tale non validum tantùm, sed & licitum est.

*Q. 2. An validum sit matrimonium, quod
seu ingenuus contrahit cum persona conditionis
vilis vel cum servâ propriè dicta? Resp. 1.* Si
ignorans conditionem alterius servilem contra-
rit, matrimonium est nullum *c. 2. & fin. h. t.*
quidem jure naturæ, sed jure tantùm positivo
clesiastico; adeoque ad impedimentum *divinæ*
conditionis requiritur, ut una tantùm pars sit
ditionis servilis, & ut pars libera id ignoret,
que postea ratificet matrimonium; nam *Resp.*
Si liber sciat conditionem alterius servilem,
tamen contraxerit, subsistet matrimonium;
putet enim sibi, quòd statum matrimonialem

reddiderit graviolem: quòd subsistat, habetur *can.*
4. & 5. caus. 29. q. 2. cap. 2. & fin. cit. h. t.

Resp. 3. Subsistit matrimonium, quod contra-
xit liber cum libera, quam servam: servus cum
libera, quam servam: quod servus cum serva,
quam liberam existimavit. Ratio; quia Ecclesia
matrimonium inter personam liberam & servilem
eo solùm casu irritavit, quo ignoratur status con-
trahentis conditionem reddens deteriolem,

*Q. 3. An Dominus indirectè saltem possit impe-
dire matrimonium servi, v. g. eum vendendo in
partes remotas, dum tractat servus de matrimonio?*

Resp. Ante sponsalia potest, quia Dominus utitur
jure suo; non verò potest servum in partes lon-
ginquas vendere contractis jam sponsalibus acce-
dente Domini voluntate & licentia, cùm tunc
consensus sit tacitè promississe, se non impeditu-
rum matrimonium, quando commodè fieri pos-
sit. Imò etiamsi sponsalia à servo sine licentia
Domini sint contracta, Castropalao ait, Domi-
num ex charitate obligari, ne venditione in ter-
ras longinquas impediatur matrimonium, quia præ-
sumeretur id animo iniquo facere.

*Q. 4. Quando servus consequatur libertatem ex
matrimonio permissu Domini inuito? Resp. 1.* Si Do-
minus servum proprium vel servam in matrimo-
nium tradat personæ liberæ, ignoræ hujus servi-
tutis, nec eam detegat, vel sciens eos contrahere
cum ignorantia, studio taceat, eo ipso servus vel
serva libertatem consequitur favore matrimonii,

Liber IV.

D

idque

idque absque omni sententia iudicis. *Ancilla*
hoc. Cod. de Lat. libert.

Resp. 2. Ancilla libertatem consequitur, si
minus tradat eam nuptui, conficiens dote
strumentum, homini libero, etiam scienti ser-
tutem. *arg. L. un. C. de Latin. libert. toll.*

Resp. 3. Contracto matrimonio, consentiente
etiam Domino, à seruo cum serua, vel à seruo
cum libera, Domino non consentiente, non
muntur à potestate Domini & seruituti eius
Deciditur clarè in *cap. 1. h. t.* quia seruus se
gare non potest ad usum matrimonii, nisi in
tum Domino non præjudicat.

TITULUS X.

De natis ex libero ventre.

Q. 1. *In quibus casibus partus sequatur
trem?* *Resp. 1.* Quoad statum libertatis
seruitutis liberi non Patris, sed Matris condi-
nem sequuntur, quantum est *de iure communi*
adeoque si mater est libera, licet pater serua
rit, liberi erunt filii, & contra. *L. 7. C. de lib. p.*
un. h. t.

Resp. 2. Filii quoad familiam, nobilitatem
dignitatem sequuntur conditionem patris,
matris. *L. 19. ff. de stat. hom.* Ratio; quod
les recipiat esse à patre tanquam à causa prin-
liori & nobiliori, meritò quoad ea, que ad
& familiam pertinent, sequitur patrem.
tamen regula, quòd proles nata à patre non